

DIRECTIVA PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI 2002/19/CE

din 7 martie 2002

**privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată,
precum și interconectarea acestora (directiva accesului)**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul de instituire a Comunității Europene, în special art. 95,

având în vedere propunerea Comisiei¹,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social²,

hotărând în conformitate cu procedura prevăzută în art. 251 din Tratat³,

întrucât:

- (1) Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2002/21/CE din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (directiva-cadru)⁴ stabilește obiectivele unui cadru de reglementare pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice din Comunitate, inclusiv pentru rețelele de telecomunicații fixe și mobile, rețelele de televiziune prin cablu, rețelele utilizate pentru radiodifuziunea terestră, rețelele de satelit și rețelele Internet, indiferent dacă sunt folosite pentru transmisie vocală, de faxuri, date sau imagini. Este posibil ca aceste rețele să fi fost deja autorizate de statele membre conform Directivei Parlamentului European și a Consiliului 2002/20/CE din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelelor și serviciilor de comunicații electronice (directiva de autorizare)⁵ sau să fi fost autorizate în cadrul măsurilor de reglementare anterioare. Dispozițiile prezentei directive se aplică rețelelor folosite pentru furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului. Prezenta directivă reglementează acordurile privind accesul și interconectarea încheiate între furnizorii de servicii. Rețelele care nu sunt publice nu au obligații în cadrul prezentei directive cu excepția cazului în care, atunci când beneficiază de acces la rețelele publice, pot fi supuse condițiilor stabilite de statele membre.
- (2) Serviciile care furnizează emisiuni, precum oferirea spre vânzare a unui pachet de emisiuni de radiodifuziune sonoră sau de televiziune nu sunt acoperite de cadrul de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice.
- (3) Termenul „acces” poate avea sensuri multiple, și prin urmare este necesar să se definească exact modul în care acest termen este folosit în prezenta directivă, fără să se aducă atingere modului în care poate fi folosit în alte măsuri comunitare. Un operator

---

¹ JO C 365 E, 19.12.2000, p. 215 și JO C 270 E, 25.09.2001, p. 161.

² JO C 123, 25.04.2001, p. 50.

³ Avizul Parlamentului European din 1 martie 2001 (JO C 277, 01.10.2001, p. 72), Poziția Comună a Consiliului din 17 septembrie 2001 (JO C 337, 30.11.2001, p. 1) și Decizia Parlamentului European din 12 decembrie 2001 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial). Decizia Consiliului din 14 februarie 2002.

⁴ Vezi p. 33 din prezentul Jurnal Oficial.

⁵ Vezi p. 21 din prezentul Jurnal Oficial.

poate fi proprietarul rețelei principale sau al infrastructurii asociate sau le poate închiria în întregime sau parțial.

- (4) Directiva Parlamentului European și a Consiliului 95/47/CE din 24 octombrie 1995 privind folosirea standardelor de transmisie a semnalelor de televiziune¹ nu a prevăzut nici un sistem de transmisie de televiziune digitală specifică sau o cerință în materie de servicii, ceea ce a permis actorilor de pe piață să ia inițiativă și să elaboreze sisteme adaptate. Datorită Grupului privind telecomunicația digitală, actorii de pe piața europeană au elaborat o familie de sisteme de transmisie de televiziune care au fost adoptate de radiodifuzorii din întreaga lume. Aceste sisteme de transmisie au fost standardizate de către Institutul European de Standarde în Telecomunicații (ETSI) și au devenit recomandări ale Uniunii Internaționale de Telecomunicații. În ceea ce privește televiziunea digitală în pe ecran lat, formatul de 16:9 este cel de referință pentru serviciile și programele de televiziune pe ecran lat, fiind introdus pe piețele statelor membre ca rezultat al Deciziei Consiliului 93/424/CEE din 22 iulie 1993 privind planul de acțiune pentru introducerea serviciilor de televiziune avansată în Europa².
- (5) Pe o piață deschisă și competitivă nu trebuie să existe restricții care să împiedice societățile să negocieze acorduri de acces și interconectare între ele, în special acorduri transfrontaliere, sub rezerva regulilor de concurență din Tratat. În vederea realizării unei piețe cu adevărat paneuropene mai eficiente, cu o concurență efectivă, alternative numeroase și servicii competitive pentru consumatori, societățile care primesc cereri de acces sau interconectare trebuie să încheie în principiu astfel de acorduri pe o bază comercială și să le negocieze cu bună credință.
- (6) Pe piețele pe care încă mai există diferențe majore în ceea ce privește puterea de negociere între societăți și în care anumite societăți se bazează pe infrastructura oferită de alții în vederea furnizării propriilor servicii, se recomandă instituirea unui cadru care să asigure funcționare eficientă a pieței. Autoritățile naționale de reglementare trebuie să aibă puterea de a garanta, în caz de eșec al negocierilor comerciale, acces și interconectare adecvate, precum și interoperabilitatea serviciilor în interesul utilizatorului final. În special ele pot asigura legătura cap la cap prin impunerea unor obligații proporționale societăților care controlează accesul la utilizatorii finali. Controlul mijloacelor de acces poate implica proprietatea sau controlul asupra legăturii fizice cu utilizatorul final (fie fixă, fie mobilă) și/sau capacitatea de a modifica sau retrage numărul sau numerele naționale necesare pentru a accesa punctul terminal al rețelei utilizatorului final. Acest lucru poate fi necesar dacă, de exemplu, operatorii de rețele limitează în mod nejustificat alternativele oferite utilizatorilor finali în ceea ce privește accesul la portalurile și serviciile de Internet.
- (7) Măsurile legale și administrative naționale care stabilesc legătura dintre termenii și condițiile de acces și interconectare și activitățile părții care dorește interconectarea, și în special legătura cu nivelul investiției sale în infrastructura rețelei, și nu cu serviciile de acces sau interconectare furnizate, pot genera perturbări ale pieței și, prin urmare, pot să nu fie compatibile cu regulile de concurență.
- (8) Operatorii de rețele care controlează accesul la propriii lor clienți fac acest lucru folosind un număr sau o adresă de identificare unică dintr-o serie de numere și adrese publicate. Este necesar ca și alți operatori de rețele să poată furniza trafic acestor clienți, și prin urmare trebuie să fie capabili să se interconecteze reciproc direct sau indirect.

---

¹ JO L 281, 23.11.1995, p. 51.

² JO L 196, 05.08.1993, p. 48.

Trebuie să se mențină drepturile și obligațiile existente în materie de negociere a interconectărilor. De asemenea, se recomandă păstrarea obligațiilor menționate anterior în Directiva 95/47/CE care impune rețelelor de comunicații electronice complet digitale utilizate pentru distribuția serviciilor de televiziune și deschise publicului să fie capabile să distribuie servicii și programe de televiziune pe ecran lat, astfel încât utilizatorii să poată recepționa aceste programe în formatul în care sunt transmise.

- (9) Utilizatorii finali trebuie să beneficieze de interoperabilitate, care este un obiectiv important al prezentului cadru de reglementare. Încurajarea interoperabilității este unul dintre obiectivele autorităților naționale de reglementare, conform prezentului cadru, care impune și Comisiei publicarea unei liste de standarde și/sau specificații referitoare la furnizarea de servicii, interfețe tehnice și/sau funcții de rețea, ca bază pentru încurajarea armonizării comunicațiilor electronice. Statele membre trebuie să încurajeze utilizarea standardelor și/sau specificațiilor publicate, dar numai în măsura strict necesară pentru a asigura interoperabilitatea serviciilor și îmbunătățirea libertății de a alege a utilizatorilor.
- (10) Este posibil ca regulile de concurență în sine să nu fie suficiente pentru a asigura diversitatea culturală și pluralismul mijloacelor de comunicare în masă în domeniul televiziunii digitale. Directiva 95/47/CE a prevăzut un cadru de reglementare inițial pentru noua industrie a televiziunii digitale care trebuie păstrat, inclusiv în special obligația de a furniza acces condiționat în condiții corecte, rezonabile și nediscriminatorii, pentru a garanta existența unei game largi de programe și servicii. Evoluția tehnologiei și a pieței impune revizuirea acestor obligații în mod regulat, fie de către statele membre, pentru piețele lor naționale, fie de către Comisie, pentru Comunitate, în special pentru a determina dacă se justifică extinderea obligațiilor la porți de conectare noi, precum ghiduri electronice de programe (EPG) și interfețe de programare de aplicații (API), în măsura în care este necesar pentru a asigura accesul utilizatorilor finali la serviciile de radiodifuziune digitale specifice. Statele membre pot specifica serviciile de radiodifuziune digitale la care trebuie să se asigure accesul utilizatorilor finali prin mijloacele legale, de reglementare sau administrative pe care le consideră necesare.
- (11) De asemenea, statele membre pot permite autorității naționale de reglementare să revizuiască obligațiile referitoare la accesul condiționat la serviciile de radiodifuziune digitale pentru a putea evalua printr-o analiză de piață dacă trebuie să retragă sau să modifice condițiile pentru operatorii care nu sunt suficient de puternici pe piața relevantă. O astfel de retragere sau modificare nu trebuie să afecteze în mod negativ accesul utilizatorilor finali la astfel de servicii sau perspectiva unei concurențe efective.
- (12) Pentru a asigura continuitatea acordurilor existente și pentru a evita un vid juridic, trebuie să se garanteze că obligațiile referitoare la acces și la interconectare impuse în temeiul art. 4, 6, 7, 8, 11, 12 și 14 din Directiva Parlamentului European și a Consiliului 97/33/CE din 30 iunie 1997 privind interconectarea în domeniul telecomunicațiilor în ceea ce privește asigurarea serviciului universal și a interoperabilității prin aplicarea principiilor furnizării unei rețele deschise (FRD)¹, obligațiile privind accesul special impuse în temeiul art. 16 din Directiva Parlamentului European și a Consiliului 98/10/CE din 26 februarie 1998 privind aplicarea furnizării unei rețele deschise (FRD) la telefonia vocală și la serviciul universal pentru telecomunicații într-un mediu

---

¹ JO L 199, 26.07.1997, p. 32. Directivă modificată ultima dată de Directiva 98/61/CE (JO L 268, 03.10.1998, p. 37).

competitiv¹ și obligațiile privind furnizarea capacității de transmisie pe linii închiriate în cadrul Directivei Consiliului 92/44/CEE din 5 iunie 1992 privind aplicarea furnizării de rețele deschise la liniile închiriate² sunt preluate inițial în noul cadru de reglementare, dar se află sub rezerva revizuirii imediate în funcție de situația de pe piață. Această revizuire trebuie să se extindă la organizațiile reglementate de Regulamentul Parlamentului European și al Consiliului (CE) nr. 2887/2000 din 18 decembrie 2000 privind accesul dezintegrat la bucla locală³.

- (13) Revizuirea trebuie să fie efectuată cu ajutorul unei analize economice a pieței bazate pe metodologia dreptului concurenței. Scopul este acela de a reduce treptat reglementările *ex ante* specifice sectorului, pe măsură ce concurența de pe piață se intensifică. Totuși, procedura ia în considerare și problemele tranzitorii de pe piață, precum cele privind roamingul internațional, dar și posibilitatea apariției unor noi blocaje generate de evoluția tehnologică, care pot necesita reglementări *ex ante*, de exemplu în domeniul rețelilor de acces în bandă largă. Pot exista situații în care concurența se dezvoltă într-un ritm diferit, pe diferite segmente de piață și în diferite state membre, iar autoritățile naționale de reglementare trebuie să fie capabile să relaxeze obligațiile de reglementare de pe acele piețe în care concurența determină obținerea rezultatelor dorite. Pentru a se asigura că actorii de pe piață aflați în situații similare beneficiază de același tratament în diferite state membre, Comisia trebuie să poată garanta armonizarea aplicării dispozițiilor prezentei directive. Autoritățile naționale de reglementare și autoritățile naționale responsabile de punerea în aplicare a dreptului concurenței trebuie, dacă este cazul, să își coordoneze acțiunile pentru a se asigura că aplică soluția cea mai potrivită. Comunitatea și statele membre și-au asumat, în cadrul negocierilor privind serviciile de telecomunicații de bază desfășurate în cadrul Organizației Mondiale a Comerțului, angajamente referitoare la interconectarea rețelilor de telecomunicații pe care trebuie să le respecte.
- (14) Directiva 97/33/CE stabilește o serie de obligații care trebuie impuse societăților cu o putere semnificativă pe piață, în special în ceea ce privește transparența, nediscriminarea, separarea contabilă, accesul și controlul prețurilor, inclusiv orientarea prețurilor în funcție de costuri. Această serie de obligații posibile trebuie păstrată, dar trebuie să se stabilească în plus o listă maximă de obligații care se pot aplica societăților, pentru a evita reglementarea excesivă. În mod excepțional, pentru a garanta respectarea angajamentelor internaționale și a dreptului comunitar, poate fi adecvată impunerea unor obligații privind accesul sau interconectarea pentru toți actorii de pe piață, așa cum se întâmplă în prezent în cazul sistemelor de acces condiționat în domeniul serviciilor de televiziune digitală.
- (15) Impunerea unor obligații specifice pentru o societate care are o putere semnificativă pe piață nu necesită o analiză de piață suplimentară, ci o justificare privind faptul că obligația în cauză este adecvată și proporțională în ceea ce privește tipul problemei identificate.
- (16) Transparența termenilor și a condițiilor privind accesul și interconectarea, inclusiv prețurile, permite accelerarea negocierilor, evitarea disputelor și oferă încredere actorilor de pe piață în ceea ce privește faptul că un anumit serviciu nu este furnizat în condiții discriminatorii. Caracterul deschis și transparența interfețelor tehnice pot fi extrem de

---

¹ JO L 101, 01.04.1998, p. 24.

² JO L 165, 19.06.1992, p. 27. Directivă modificată ultima dată de Decizia Comisiei 98/80/CE (JO L 14, 20.01.1998, p. 27).

³ JO L 366, 30.12.2000, p. 4.

- (17) Principiul nediscriminării garantează că societățile puternice de pe piață nu denaturează concurența, în special dacă este vorba despre societăți integrate vertical care oferă servicii societăților care reprezintă concurența pe piețele din aval.
- (18) Separarea contabilă permite evidențierea prețurilor interne și permite autorităților naționale de reglementare să verifice respectarea obligațiilor privind nediscriminarea, dacă este cazul. În acest sens, Comisia a publicat Recomandarea 98/322/CE din 8 aprilie 1998 privind interconectarea pe o piață liberalizată a telecomunicațiilor (Partea 2 – separarea contabilă și contabilitatea costurilor)¹.
- (19) Obligativitatea acordării accesului la infrastructura rețelei poate fi justificată în măsura în care permite intensificarea concurenței, dar autoritățile naționale de reglementare trebuie să stabilească un echilibru între dreptul unui proprietar de a exploata infrastructura sa în propriul avantaj și dreptul altor furnizori de servicii de a accesa infrastructurile esențiale pentru furnizarea unor servicii aflate în concurență. Dacă operatorii sunt supuși unor obligații care le impun să îndeplinească cererile rezonabile privind accesul și dreptul de utilizare a elementelor rețelei și a infrastructurii asociate acesteia, astfel de cereri pot fi refuzate numai pe baza unor criterii obiective, precum fezabilitatea tehnică sau nevoia de a păstra integritatea rețelei. Dacă accesul este refuzat, partea lezată poate solicita aplicarea procedurilor de soluționare a litigiilor menționate în art. 20 și 21 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) în cazul respectiv. Un operator cărui i se impun obligații de acces nu poate fi obligat să furnizeze tipurile de acces pe care nu este în măsură să le furnizeze. Impunerea de către autoritățile naționale de reglementare a accesului obligatoriu care duce la creșterea concurenței pe termen scurt nu trebuie să determine scăderea stimulentei pentru concurență în ceea ce privește investițiile în infrastructuri alternative care să asigure o concurență puternică pe termen lung. Aceste probleme sunt abordate în avizul privind aplicarea regulilor de concurență la acordurile referitoare la acces din sectorul telecomunicațiilor, publicată de Comisie². Autoritățile naționale de reglementare pot impune condiții tehnice și operaționale furnizorului și/sau beneficiarilor accesului obligatoriu în conformitate cu dreptul comunitar. Impunerea standardelor tehnice în special trebuie să respecte Directiva Parlamentului European și a Consiliului 98/34/CE din 22 iunie 1998 de stabilire a procedurii privind furnizarea de informații în domeniul standardelor și reglementărilor tehnice și de norme referitoare la serviciile societății informaționale³.
- (20) Un control al prețurilor poate fi necesar dacă analiza de piață efectuată pentru o anumită piață indică prezența unei concurențe ineficiente. Intervenția în materie de reglementare poate fi relativ limitată, sub forma unei obligații de stabilire a unor prețuri rezonabile la alegerea operatorului conform Directivei 97/33/CE, sau mai importantă, sub forma unei obligații în ceea ce privește stabilirea prețurilor în funcție de costuri, astfel încât acestea să fie pe deplin justificate în cazul în care concurența nu este suficient de puternică pentru a preveni stabilirea unor prețuri excesive. Operatorii care au o putere semnificativă pe piață, în special, trebuie să evite comprimarea prețurilor într-un mod în

---

¹ JO L 141, 13.05.1998, p. 6.

² JO C 265, 22.08.1998, p. 2.

³ JO L 204, 21.07.1998, p. 37. Directivă modificată de Directiva 98/48/CE (JO L 217, 05.08.1998, p. 18).

care diferența dintre prețurilor lor cu amănuntul și prețurile pentru interconectare percepute concurenței care furnizează servicii similare să nu poate permite asigurarea unei concurențe durabile. Dacă o autoritate națională de reglementare calculează costurile aferente instituirii unui serviciu obligatoriu conform prezentei directive, aceasta trebuie să garanteze un venit rezonabil pentru capitalului angajat, incluzând costurile aferente forței de muncă și construcției, valoarea capitalului fiind ajustată, dacă este necesar, pentru a reflecta evaluarea actualizată a activelor și eficacitatea operațiunilor. Metoda de recuperare a costurilor trebuie să fie adaptată situației, luând în considerare necesitatea de a promova concurența eficientă și durabilă și de a maximiza beneficiile consumatorului.

- (21) Dacă o autoritate națională de reglementare impune obligații privind instituirea unui sistem de contabilitate a costurilor pentru a susține controlul prețurilor, aceasta poate să efectueze ea însăși un audit anual pentru a garanta respectarea sistemului de contabilitate a costurilor, cu condiția să dețină personalul calificat necesar, sau poate solicita efectuarea auditului de către un alt organism calificat, care este independent față de operatorul în cauză.
- (22) Publicarea informațiilor de către statele membre garantează faptul că actorii de pe piață și potențialii nou veniți își înțeleg drepturile și obligațiile și știu unde pot găsi informații detaliate relevante. Publicarea în jurnalul oficial național permite părților în cauză să găsească informațiile relevante.
- (23) Pentru a se asigura că piața paneuropeană a comunicațiilor electronice este eficientă și efectivă, Comisia trebuie să monitorizeze și să publice informațiile privind taxele care contribuie la determinarea prețurilor pentru utilizatorii finali.
- (24) Dezvoltarea pieței comunicațiilor electronice, cu infrastructura asociată, poate avea efecte adverse asupra mediului și a peisajului. Prin urmare, statele membre trebuie să monitorizeze acest proces și, dacă este necesar, să acționeze în vederea minimizării oricărui astfel de efecte prin încheierea de acorduri adecvate și de alte convenții cu autoritățile competente.
- (25) Pentru a stabili dacă dreptul comunitar este aplicat în mod corect, Comisia trebuie să știe ce societăți au fost desemnate ca având o putere semnificativă pe piață și ce obligații au fost impuse actorilor de pe piață de către autoritățile naționale de reglementare. Este de aceea necesar ca, în plus față de publicarea la nivel național a acestor informații, statele membre să trimită Comisiei informațiile în cauză. Dacă statele membre trebuie să trimită Comisiei informațiile, acestea pot fi în formă electronică, sub rezerva stabilirii unei proceduri de autentificare adecvate.
- (26) Având în vedere ritmul progresului tehnologic și evoluția pieței, punerea în aplicare a prezentei directive trebuie revizuită în termen de trei ani de la data aplicării sale pentru a determina dacă obiectivele acesteia au fost atinse.
- (27) Trebuie să se adopte măsurile necesare aducerii la îndeplinire a prezentei directive în conformitate cu Decizia Consiliului 1999/468/CE din 28 iunie 1999 de stabilire a procedurilor pentru exercitarea competențelor de punere în aplicare conferite Comisiei¹.

---

¹ JO L 184, 17.07.1999, p. 23.

- (28) Deoarece obiectivele acțiunii preconizate, adică instituirea unui cadru armonizat pentru reglementarea accesului la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată și interconectarea acestora nu pot fi îndeplinite în mod suficient de către statele membre și deoarece, din cauza dimensiunii și a efectelor acțiunii, acestea pot fi îndeplinite mai bine la nivel comunitar, Comunitatea poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității stabilit în art. 5 din Tratat. În conformitate cu principiul proporționalității, prevăzut în articolul în cauză, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar în vederea atingerii acestor obiective,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

CAPITOLUL I

DOMENIU DE APLICARE, SCOP ȘI DEFINIȚII

Articolul 1

Domeniu de aplicare și scop

(1) În cadrul stabilit de Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), prezenta directivă armonizează modul în care statele membre reglementează accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora. Scopul este acela de a institui un cadru de reglementare în conformitate cu principiile pieței interne pentru relațiile dintre furnizorii de rețele și servicii care să stimuleze o concurență durabilă, interoperabilitatea serviciilor de comunicații electronice și care să asigure beneficii pentru consumatori.

(2) Prezenta directivă stabilește drepturi și obligații pentru operatorii și societățile care doresc să obțină interconectare și/sau accesul la rețelele lor sau la infrastructura asociată. Aceasta stabilește obiectivele pentru autoritățile naționale de reglementare în ceea ce privește accesul și interconectarea și procedurile destinate să garanteze revizuirea obligațiilor impuse de autoritățile naționale de reglementare și, dacă este cazul, retragerea acestora după îndeplinirea obiectivelor dorite. În prezenta directivă accesul nu se referă la accesul pentru utilizatorii finali.

Articolul 2

Definiții

În sensul prezentei directive se aplică definițiile prevăzute în art. 2 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

De asemenea, se aplică următoarele definiții:

- (a) „acces” înseamnă punerea la dispoziția altei societăți a infrastructurii și/sau serviciilor, conform condițiilor definite, pe bază exclusivă sau neexclusivă, în scopul furnizării de servicii de comunicații electronice. Aici sunt incluse, *inter alia*: accesul la elementele rețelei și la infrastructura asociată, care poate presupune conectarea echipamentului, prin mijloace fixe sau nonfixe (aici sunt incluse, în special, accesul la bucla locală și la infrastructura asociată și serviciile necesare furnizării de servicii prin bucla locală), accesul la infrastructura fizică, inclusiv clădiri, conducte și piloni, accesul la sistemele de software relevante, inclusiv la sistemele de asistență pentru exploatare, accesul la

conversia numerelor sau la sisteme care oferă funcționalități echivalente, accesul la rețele fixe și mobile, în special pentru roaming, accesul la sistemele de acces condiționat pentru serviciile de televiziune digitală; accesul la serviciile de rețele virtuale;

- (b) „interconectare” înseamnă legătura fizică și logică realizată între rețele publice de comunicații folosite de aceeași societate sau de o alta pentru a permite utilizatorilor unei societăți să comunice cu utilizatorii aceleiași societăți sau cu cei ai altei societăți sau pentru a accesa serviciile furnizate de o altă societate. Serviciile pot fi furnizate de părțile implicate sau de alte părți care au acces la rețea. Interconectarea este un tip specific de acces pus în aplicare între operatorii de rețele publice;
- (c) „operator” înseamnă o societate care furnizează sau este autorizată să furnizeze o rețea publică de comunicații sau o infrastructură asociată;
- (d) „serviciu de televiziune pe ecran lat” înseamnă un serviciu de televiziune care constă, în întregime sau parțial, în programe produse și editate pentru a fi difuzate pe ecran lat. Formatul 16:9 este formatul de referință pentru serviciile de televiziune pe ecran lat;
- (e) „bucă locală” înseamnă circuitul fizic care leagă punctul terminal al rețelei din amplasamentul abonatului de cadrul principal de distribuție sau de o infrastructură echivalentă din rețeaua publică de telefonie fixă.

CAPITOLUL II

DISPOZIȚII GENERALE

Articolul 3

Cadrul general pentru acces și interconectare

(1) Statele membre se asigură că nu există restricții care să împiedice societățile din același stat membru sau din state membre diferite să negocieze între ele acorduri de stabilire a modalităților tehnice și comerciale de acces și/sau interconectare, în conformitate cu dreptul comunitar. Societatea care solicită accesul sau interconectarea nu trebuie să fie autorizată pentru funcționare în statul membru în care solicită accesul sau interconectarea dacă nu furnizează servicii și dacă nu exploatează o rețea în statul membru în cauză.

(2) Fără să aducă atingere art. 31 din Directiva Parlamentului European și a Consiliului 2002/22/CE din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor referitoare la rețelele și serviciile de comunicații electronice (directiva serviciului universal)¹, statele membre nu mențin măsuri legale sau administrative care obligă operatorii, la acordarea accesului sau a interconectării, să ofere termeni și condiții diferite unor societăți pentru servicii echivalente și/sau să impună obligații care nu au legătură cu serviciile de acces și interconectare furnizate, fără să aducă atingere condițiilor prevăzute în anexa la Directiva 2002/20/CE (directiva de autorizare).

Articolul 4

Drepturi și obligații ale societăților

---

¹ Vezi p. 51 din prezentul Jurnal Oficial.

(1) Operatorii rețelelor publice de comunicații au dreptul și, la cererea altor societăți autorizate în acest sens, obligația de a negocia interconectarea reciprocă în scopul furnizării serviciilor de comunicații electronice disponibile pentru public, în vederea asigurării furnizării și interoperabilității serviciilor pe întreg teritoriul Comunității. Operatorii oferă acces și interconectare altor societăți conform termenilor și condițiile conforme cu obligațiile impuse de autoritatea națională de reglementare în temeiul art. 5, 6, 7 și 8.

(2) Rețelele publice de comunicații electronice instituite pentru distribuția de servicii de televiziune digitală trebuie să poată furniza servicii și programe de televiziune pe ecran lat. Operatorii de rețele care primesc și redistribuie servicii sau programe de televiziune pe ecran lat păstrează formatul mare.

(3) Fără să aducă atingere art. 11 din Directiva 2002/20/CE (directiva de autorizare), statele membre impun ca societățile care obțin informații de la alte societăți înainte de, pe parcursul sau după procesul de negociere a acordurilor privind accesul și interconectarea, să folosească informațiile în cauză numai în scopul în care ele au fost furnizate și să respecte în orice moment caracterul confidențial al informațiilor transmise sau păstrate. Informațiile primite nu pot fi comunicate altei părți, în special altor departamente, filiale sau parteneri, pentru care aceste informații pot reprezenta un avantaj în ceea ce privește concurența.

Articolul 5

Competențe și responsabilități ale autorității naționale de reglementare în ceea ce privește accesul și interconectarea

(1) În vederea atingerii obiectivelor stabilite în art. 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), autoritățile naționale de reglementare încurajează și, dacă este cazul, asigură, în conformitate cu dispozițiile prezentei directive, accesul și interconectarea adecvată, precum și interoperabilitatea serviciilor, exercitându-și responsabilitatea într-un mod care să promoveze eficiența și concurența durabilă și care să permită obținerea de avantaje maxime pentru utilizatorii finali.

În special, fără să aducă atingere măsurilor care pot fi luate cu privire la societățile care au o putere semnificativă pe piață în conformitate cu art. 8, autoritățile naționale de reglementare trebuie să poată impune:

- (a) în măsura necesară pentru a asigura legătura cap la cap, obligații pentru societățile care controlează accesul către utilizatorii finali, inclusiv, în cazurile justificate, obligația de a asigura interconectarea rețelelor lor, dacă aceasta nu există deja;
- (b) în măsura în care este necesar să se asigure accesul utilizatorilor finali la serviciile de emisie digitală de radio și televiziune specificate de statele membre, obligații pentru operatori de a furniza acces la alte elemente de infrastructură menționate în anexa I, partea II în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii.

(2) Atunci când impun unui operator obligații de furnizare a accesului în conformitate cu art. 12, autoritățile naționale de reglementare pot stabili condițiile tehnice și operaționale care trebuie îndeplinite de furnizorii și/sau beneficiarii accesului în cauză, în conformitate cu dreptul comunitar, dacă acest lucru este necesar pentru a asigura funcționarea normală a rețelei. Condițiile referitoare la punerea în aplicare a standardelor sau a specificațiilor tehnice specifice trebuie să respecte art. 17 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

(3) Obligațiile și condițiile impuse în conformitate cu alin. (1) și (2) trebuie să fie obiective, transparente, proporționale și nediscriminatorii, și trebuie să fie puse în aplicare în conformitate cu procedurile menționate în art. 6 și 7 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

(4) În ceea ce privește accesul și interconectarea, statele membre se asigură că autoritatea națională de reglementare poate interveni din proprie inițiativă, dacă o astfel de acțiune este justificată, sau la cererea oricăreia dintre părțile implicate, în absența unui acord între societăți, pentru a garanta respectarea obiectivelor politicilor prevăzute în art. 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), în conformitate cu dispozițiile prezentei directive și cu procedurile menționate în art. 6 și 7, 20 și 21 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

CAPITOLUL III

OBLIGAȚII IMPUSE OPERATORILOR ȘI PROCEDURI DE ANALIZĂ A PIETEI

Articolul 6

Sisteme de acces condiționat și alte tipuri de infrastructură

(1) Statele membre se asigură că, în ceea ce privește accesul condiționat la serviciile de radio și televiziune digitale transmise pentru telespectatori și ascultători în Comunitate, indiferent de mijloacele de transmise, se aplică condițiile stabilite în anexa I, partea I.

(2) Având în vedere evoluția tehnologică și cea a pieței, anexa I poate fi modificată în conformitate cu procedura menționată în art. 14 alin. (3).

(3) Fără să aducă atingere dispozițiilor din alin. (1), statele membre pot permite autorităților lor naționale de reglementare, cât mai curând posibil după intrarea în vigoare a prezentei directive și apoi periodic, să revizuiască condițiile aplicate în conformitate cu prezentul articol prin realizarea unei analize de piață în conformitate cu art. 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) pentru a determina dacă trebuie să păstreze, să modifice sau să retragă condițiile aplicate.

Dacă, în urma acestei analize de piață, o autoritate națională de reglementare constată că unul sau mai mulți operatori nu au o putere semnificativă pe piața relevantă, aceasta poate modifica sau retrage condițiile în ceea ce privește operatorii în cauză, în conformitate cu procedurile menționate în art. 6 și 7 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), numai în măsura în care:

(a) accesibilitatea pentru utilizatorii finali la transmisiile de radio și televiziune și la serviciile și canalele de transmisie specificate în conformitate cu art. 31 din Directiva 2002/22/CE (directiva serviciului universal) nu este afectată de modificarea sau retragerea în cauză, și

(b) perspectivele privind concurența efectivă de pe piață pentru:

(i) serviciile cu amănuntul de radio și televiziune digitale, și

(ii) sistemele de acces condiționat și alte tipuri de infrastructură asociate,

nu sunt afectate în mod negativ de modificarea sau retragerea în cauză.

Părțile afectate de modificarea sau retragerea condițiilor trebuie să fie notificate într-un termen adecvat.

(4) Condițiile aplicate în conformitate cu prezentul articol nu aduc atingere competenței statelor membre de a impune obligații în ceea ce privește modul de prezentare a ghidurilor electronice de programe și instrumentele de prezentare și navigare similare.

Articolul 7

Revizuirea obligațiilor anterioare în materie de acces și interconectare

(1) Statele membre mențin toate obligațiile cu privire la acces și interconectare impuse societăților care furnizează rețele și/sau servicii publice de comunicații care se aplicau înainte de intrarea în vigoare a prezentei directive în temeiul art. 4, 6, 7, 8, 11, 12 și 14 din Directiva 97/33/CE, art. 16 din Directiva 98/10/CE și art. 7 și 8 din Directiva 92/44/CE, până la revizuirea obligațiilor în cauză și până la adoptarea unei hotărâri în această privință, în conformitate cu alin. (3).

(2) Comisia indică piețele relevante pentru obligațiile menționate în alin. (1) în recomandarea inițială privind piețele relevante de produse și servicii și în decizia de identificare a piețelor transnaționale care urmează să fie adoptată în conformitate cu art. 15 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

(3) Statele membre se asigură că, în cel mai scurt timp posibil de la intrarea în vigoare a prezentei directive și apoi periodic, autoritățile naționale de reglementare realizează o analiză de piață în conformitate cu art. 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) pentru a determina dacă trebuie să mențină, să modifice sau să retragă obligațiile în cauză. Părțile afectate de modificarea sau retragerea obligațiilor trebuie să fie notificate într-un termen adecvat.

Articolul 8

Impunerea, modificarea sau retragerea obligațiilor

(1) Statele membre se asigură că autoritățile naționale de reglementare au competența de a impune obligațiile menționate în art. 9 – 13.

(2) Dacă în urma unei analize de piață efectuate în conformitate cu art. 16 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru) un operator este desemnat ca având o putere semnificativă pe piață, autoritățile naționale de reglementare impun obligațiile prevăzute în art. 9 – 13 din prezenta directivă, în funcție de situație.

(3) Fără să aducă atingere:

- dispozițiilor art. 5 alin. (1), art. 5 alin. (2) și art. 6,
- dispozițiilor art. 12 și 13 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), condiției 7 din partea B din anexa la Directiva 2002/20/CE (directiva de autorizare) aplicate în temeiul art. 6 alin. (1) din directiva în cauză, art. 27, 28 și 30 din Directiva 2002/22/CE (directiva serviciului universal) și dispozițiilor relevante din Directiva Parlamentului European și a Consiliului 97/66/CE din 15 decembrie 1997 privind prelucrarea datelor

personale și protecția vieții private în sectorul telecomunicațiilor¹, care conține obligațiile societăților altele decât cele desemnate ca având o putere semnificativă pe piață, sau

- necesității de a respecta angajamentele internaționale,

autoritățile naționale de reglementare nu impun obligațiile prevăzute în art. 9 – 13 operatorilor care nu au fost desemnați în conformitate cu alin. (2).

În situații excepționale, dacă o autoritatea națională de reglementare intenționează să impună operatorilor cu o putere semnificativă pe piață obligații privind accesul sau interconectarea, altele decât cele stabilite în art. 9 – 13 din prezenta directivă, aceasta trebuie să prezinte Comisiei o cerere. Comisia, hotărând în conformitate cu art. 14 alin. (2), adoptă o decizie care autorizează sau interzice autorității naționale de reglementare să ia astfel de măsuri.

(4) Obligațiile impuse în conformitate cu prezentul articol se bazează pe tipul problemei identificate, sunt proporționale și justificate în ceea ce privește obiectivele stabilite în art. 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru). Aceste obligații pot fi impuse numai în urma consultării în conformitate cu art. 6 și 7 din directiva menționată anterior.

(5) În ceea ce privește alin. (3) primul paragraf a treia liniuță, autoritățile naționale de reglementare notifică Comisiei deciziile de impunere, modificare sau retragere a obligațiilor privind anumiți actori de pe piață, în conformitate cu procedura menționată în art. 7 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

Articolul 9

Obligația de transparență

(1) Autoritățile naționale de reglementare, în conformitate cu dispozițiile din art. 8, pot impune obligații de transparență privind interconectarea și/sau accesul care să îi oblige pe operatori să publice informațiile specificate, cum ar fi informațiile contabile, specificațiile tehnice, caracteristicile rețelei, modalitățile și condițiile de furnizare și utilizare și prețurile.

(2) În special dacă un operator are obligații de nediscriminare, autoritățile naționale de reglementare pot să îi impună acestuia să publice o ofertă de referință care să fie suficient de detaliată pentru a garanta că societățile nu sunt obligate să plătească pentru infrastructura care nu este necesară pentru serviciul solicitat, prezentând o descriere a ofertelor relevante, împărțite pe componente în funcție de necesitățile de pe piață, incluzând termenii și condițiile aferente, inclusiv prețurile. Autoritatea națională de reglementare trebuie, *inter alia*, să poată impune modificări ofertelor de referință pentru aducerea la îndeplinire a obligațiilor impuse în temeiul prezentei directive.

(3) Autoritățile naționale de reglementare pot preciza informațiile exacte care trebuie furnizate, gradul de detaliere a acestora și modalitatea de publicare.

(4) Fără să aducă atingere alin. (3), dacă un operator are obligații conform art. 12 privind accesul dezintegrat la bucla locală cu pereche de fire metalice răsucite, autoritățile naționale de reglementare se asigură că varianta publicată a ofertei de referință cuprinde cel puțin elementele prevăzute în anexa II.

---

¹ JO L 24, 30.01.1998, p. 1.

(5) Având în vedere evoluția tehnologică și cea a pieței, anexa II poate fi modificată în conformitate cu procedura menționată în art. 14 alin. (3).

Articolul 10

Obligația de nediscriminare

(1) O autoritate națională de reglementare poate impune, în conformitate cu dispozițiile art. 8, obligații de nediscriminare în ceea ce privește interconectarea și/sau accesul.

(2) Obligațiile de nediscriminare garantează în special că operatorii aplică condiții echivalente în situații echivalente altor societăți care furnizează servicii echivalente, și că furnizează servicii și informații altor societăți în aceleași condiții și la același nivel de calitate ca și cele pe care le asigură propriilor servicii sau celor ale filialelor sau ale partenerilor lor.

Articolul 11

Obligația de separare contabilă

(1) O autoritate națională de reglementare poate impune, în conformitate cu dispozițiile art. 8, obligații de separare contabilă în ceea ce privește activități specifice din domeniul interconectării și/sau accesului.

În special, autoritatea națională de reglementare poate obliga societățile integrate vertical să prezinte în mod transparent prețurile en gros și prețurile interne, *inter alia* pentru a garanta respectarea obligației de nediscriminare prevăzute în art. 10 sau, dacă este necesar, pentru a preveni subvențiile încrucișate abuzive. Autoritățile naționale de reglementare pot specifica formatul și metodologia contabilă care trebuie folosite.

(2) Fără să aducă atingere art. 5 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), pentru a facilita verificarea respectării obligațiilor de transparență și nediscriminare, autoritățile naționale de reglementare trebuie să poată solicita înregistrările contabile, inclusiv datele privind veniturile încasate de la terți, care să le fie furnizate la cerere. Autoritățile naționale de reglementare pot publica astfel de informații în măsura în care acestea contribuie la realizarea unei piețe deschise și competitive, respectând reglementările naționale și comunitare privind confidențialitatea informațiilor comerciale.

Articolul 12

Obligațiile referitoare la accesul la anumite elemente din infrastructura rețelelor și la utilizarea acestora

(1) O autoritate națională de reglementare poate impune operatorilor, în conformitate cu dispozițiile art. 8, obligații privind acceptarea cererilor rezonabile de acces la anumite elemente și la infrastructura specifică asociată rețelei și la utilizarea acestora, *inter alia* în situații în care autoritatea națională de reglementare consideră că refuzul accesului sau termenii și condițiile nerezonabile cu efect similar pot împiedica crearea unei piețe de comerț cu amănuntul competitive și durabile sau că nu servește interesul utilizatorului final.

Operatorilor li se poate impune, *inter alia*:

- (a) să acorde terților acces la anumite elemente și/sau la infrastructura rețelei, inclusiv acces dezintegrat la bucla locală;
- (b) să negocieze cu bună credință cu societățile care solicită acces;
- (c) să nu retragă accesul la infrastructură pe care l-a acordat deja;
- (d) să furnizeze anumite servicii en gros în vederea vânzării cu amănuntul de către terți;
- (e) să acorde acces deschis la interfețele tehnice, la protocoale sau la alte tehnologii cheie care sunt indispensabile pentru interoperabilitatea serviciilor sau a serviciilor de rețele virtuale;
- (f) să furnizeze colocare sau alte forme de utilizare în comun a infrastructurii, inclusiv a conductelor, clădirilor sau pilonilor;
- (g) să furnizeze anumite servicii necesare asigurării interoperabilității serviciilor cap la cap pentru utilizatori, inclusiv infrastructură pentru serviciile de rețele inteligente sau de roaming în rețelele mobile;
- (h) să furnizeze acces la sistemele de asistență operațională sau la sistemele de software similare necesare în vederea asigurării concurenței loiale în domeniul furnizării de servicii;
- (i) să interconecteze rețele sau infrastructuri de rețele.

Autoritățile naționale de reglementare pot asocia acestor obligații anumite condiții privind caracterul echitabil sau rezonabil și respectarea termenelor.

(2) Dacă autoritățile naționale de reglementare preconizează impunerea obligațiilor menționate în alin. (1), mai ales atunci când evaluează dacă aceste obligații sunt proporționale cu obiectivele stabilite în art. 8 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru), trebuie să ia în considerare în special următorii factori:

- (a) viabilitatea tehnică și economică a utilizării sau a instalării infrastructurii concurente, având în vedere ritmul actual de evoluție a pieței și ținând seama de natura și tipul interconectării și accesului în cauză;
- (b) gradul de fezabilitate al furnizării accesului propus, ținând seama de capacitatea disponibilă;
- (c) investiția inițială a proprietarului infrastructurii, având în vedere riscurile aferente investiției;
- (d) necesitatea de salvagardare a concurenței pe termen lung;
- (e) dacă este necesar, eventualele drepturi de proprietate intelectuală relevante;
- (f) furnizarea de servicii paneuropene.

Controlul prețurilor și obligațiile privind contabilitatea costurilor

(1) O autoritate națională de reglementare poate impune, în conformitate cu dispozițiile art. 8, obligații privind recuperarea costurilor și controlul prețurilor, inclusiv obligații privind orientarea prețurilor în funcție de costuri, precum și obligații privind sistemele de contabilitate a costurilor, pentru furnizarea unor tipuri specifice de interconectare și/sau acces, în situații în care o analiză a pieței indică faptul că lipsa unei concurențe eficiente înseamnă că operatorul în cauză poate menține prețurile la un nivel extrem de ridicat sau poate comprima prețurile în detrimentul utilizatorilor finali. Autoritățile naționale de reglementare trebuie să ia în considerare investițiile făcute de operator și să îi permită realizarea unui venit rezonabil din capitalul angajat, ținând seama de riscurile aferente.

(2) Autoritățile naționale de reglementare trebuie să se asigure că toate mecanismele de recuperare a costurilor sau metodele de stabilire a prețurilor obligatorii sunt destinate promovării eficienței economice și a concurenței durabile și maximizării avantajelor pentru consumatori. În acest sens, autoritățile naționale de reglementare pot lua în considerare și prețurile disponibile pe piețele concurente comparabile.

(3) Dacă un operator are obligația de a-și orienta prețurile în funcție de costuri, acestuia îi revine sarcina de a dovedi că taxele sunt determinate în funcție de costuri, incluzând o rată rezonabilă a venitului obținut din investiții. În scopul calculării costului furnizării eficiente a unor servicii, autoritățile naționale de reglementare pot folosi metode de contabilitate a costurilor diferite de cele folosite de societatea în cauză. Autoritățile naționale de reglementare pot cere unui operator să-și justifice integral prețurile și, dacă este cazul, pot cere ajustarea prețurilor.

(4) Autoritățile naționale de reglementare trebuie să se asigure că, dacă punerea în aplicare a unui sistem de contabilitate a costurilor este obligatorie în vederea sprijinirii controalelor prețurilor, descrierea sistemului de contabilitate a costurilor este pusă la dispoziția publicului, prezentând cel puțin categoriile principale în cadrul cărora sunt grupate costurile și regulile folosite pentru alocarea costurilor. Respectarea sistemului de contabilitate a costurilor este verificată de un organism competent independent. Anual se publică o atestare a conformității.

CAPITOLUL IV

DISPOZIȚII PROCEDURALE

Articolul 14

Comitetul

(1) Comisia este asistată de Comitetul de comunicații instituit în conformitate cu art. 22 din Directiva 2002/21/CE (directiva-cadru).

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică art. 3 și 7 din Decizia 1999/468/CE, respectându-se dispozițiile art. 8 din decizia menționată anterior.

(3) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică art. 5 și 7 din Decizia 1999/468/CE, respectându-se dispozițiile art. 8 din decizia menționată anterior.

Perioada prevăzută în art. 5 alin. (6) din Decizia 1999/468/CE se stabilește la trei luni.

- (4) Comitetul își stabilește regulamentul de procedură.

Articolul 15

Publicarea informațiilor și accesul la aceste informații

(1) Statele membre se asigură că obligațiile specifice impuse societăților în temeiul prezentei directive sunt publicate și că produsul/serviciul specific și piețele geografice sunt identificate. Ele se asigură că, cu condiția ca acestea să nu fie confidențiale și, în special, să nu conțină secrete de afaceri, informațiile actualizate sunt puse la dispoziția publicului într-un mod care garantează accesul cu ușurință al tuturor părților interesate la informațiile în cauză.

(2) Statele membre trimit Comisiei o copie a tuturor informațiilor de acest tip publicate. Comisia pune aceste informații într-un format ușor accesibil și le distribuie, dacă este necesar, Comitetului de comunicații.

Articolul 16

Notificarea

(1) Statele membre notifică Comisia, până cel târziu la data aplicării menționată în art. 18 alin. (1) al doilea paragraf, cu privire la autoritățile naționale de reglementare responsabile pentru sarcinile stabilite în prezenta directivă.

(2) Autoritățile naționale de reglementare notifică Comisia cu privire la numele operatorilor considerați ca având o putere semnificativă pe piață în sensul prezentei directive, precum și cu privire la obligațiile impuse acestora în conformitate cu prezenta directivă. Orice modificare ce afectează obligațiile impuse societăților sau orice modificare la nivelul societăților reglementate de dispozițiile prezentei directive este notificată fără întârziere Comisiei.

Articolul 17

Procedurile de revizuire

Comisia revizuieste periodic modul de aplicare a prezentei directive și raportează Parlamentului European și Consiliului, primul raport fiind întocmit cel târziu la trei ani de la data aplicării menționată în art. 18 alin. (1) al doilea paragraf. În acest sens, Comisia poate cere statelor membre informații, care trebuie furnizate fără întârziere.

Articolul 18

Transpunerea

(1) Statele membre adoptă și publică dispozițiile legale, de reglementare și administrative necesare aducerii la îndeplinire a prezentei directive până la 24 iulie 2003 cel târziu. Statele membre informează imediat Comisia cu privire la aceasta.

Statele membre aplică aceste dispoziții începând cu 25 iulie 2003.

Când statele membre adoptă aceste măsuri, ele conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere în momentul publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

(2) Statele membre comunică Comisiei textul dispozițiilor de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat de prezenta directivă și al oricăror modificări ulterioare aduse dispozițiilor în cauză.

Articolul 19

Intrarea în vigoare

Prezenta directivă intră în vigoare în ziua publicării în *Jurnalul Oficial al Comunităților Europene*.

Articolul 20

Destinatari

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles, 7 martie 2002.

Pentru Parlamentul European
Președintele
P. COX

Pentru Consiliu
Președintele
J. C. APARICIO

ANEXA I

CONDIȚII DE ACCES AL TELESPECTATORILOR ȘI ASCULTĂTORILOR DIN COMUNITATE LA SERVICIILE DE RADIO ȘI TELEVIZIUNE DIGITALE

Partea I: Condițiile privind sistemele de acces condiționat care se aplică în conformitate cu art. 6 alin. (1)

În ceea ce privește accesul condiționat al telespectatorilor și ascultătorilor din Comunitate la serviciile de radio și televiziune digitale, indiferent de mijloacele de transmisie, statele membre trebuie să se asigure, în conformitate cu art. 6, că se aplică următoarele condiții:

- (a) sistemele de acces condiționat care funcționează pe piața din Comunitate au capacitatea tehnică necesară pentru un transcontrol eficient din punctul de vedere al costurilor care să permită un control complet efectuat de operatorii de servicii de la nivel local sau regional care folosesc astfel de sisteme de acces condiționat;
- (b) toți operatorii de servicii de acces condiționat, indiferent de mijloacele de transmisie, care furnizează servicii de acces la servicii de radio și televiziune digitale pe care se bazează radiodifuzorii de servicii de acces pentru a ajunge la un grup potențial de telespectatori sau ascultători trebuie:
  - să ofere tuturor radiodifuzorilor, în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii conforme cu dreptul comunitar din domeniul concurenței, servicii tehnice care să permită recepționarea serviciilor de radio și televiziune digitale de telespectatorii și ascultătorii autorizați prin intermediul decodoarelor gestionate de operatorii de servicii, și să respecte dreptul concurenței,

- să păstreze conturi financiare separate privind activitatea lor de furnizori de servicii de acces condiționat.
- (c) când acordă licențe producătorilor de materiale pentru consumatori, titularii de drepturi de proprietate industriale pentru produsele și sistemele de acces condiționat trebuie să se asigure că acționează în condiții echitabile, rezonabile și nediscriminatorii. Luând în considerare factorii tehnici și comerciali, acordarea licențelor de către titularii de drepturi nu trebuie să se facă sub rezerva condițiilor de interzicere, intimidare sau descurajare privind includerea, în cazul aceluiași produs:
  - a unei interfețe comune care permite conectarea cu mai multe alte sisteme de acces, sau
  - a unor mijloace specifice altui sistem de acces, sub rezerva respectării de către beneficiarul licenței a condițiilor relevante și rezonabile care să asigure, în ceea ce îl privește, siguranța tranzacțiilor operatorilor de acces condiționat.

**Partea II: Alte infrastructuri pentru care se pot aplica condițiile menționate în art. 5
alin. (1) lit. (b)**

- (a) Accesul la interfețele de programare de aplicații (API);
- (b) Accesul la ghiduri electronice de programe (EPG).

ANEXA II

**LISTA MINIMĂ A ELEMENTELOR CARE TREBUIE INCLUSE ÎN OFERTA DE
REFERINȚĂ PENTRU ACCESUL DEZINTEGRAT LA BUCLA LOCALĂ CU
PERECHE DE FIRE METALICE RĂSUCITE CARE TREBUIE PUBLICATĂ DE
OPERATORII NOTIFICAȚI**

În sensul prezentei anexe se aplică următoarele definiții:

- (a) „sub-buclă locală” înseamnă o porțiune dintr-o buclă locală care face legătura între punctul terminal din amplasamentul abonatului și un punct de concentrare sau un punct de acces intermediar specificat din rețeaua publică de telefonie fixă;
- (b) „acces dezintegrat la bucla locală” înseamnă acces dezintegrat complet la bucla locală și acces partajat la bucla locală; nu presupune modificarea dreptului de proprietate asupra buclei locale;
- (c) „acces dezintegrat complet la bucla locală” înseamnă furnizarea către un beneficiar a accesului la bucla locală sau la sub-bucla locală a operatorului notificat, acces care autorizează utilizarea întregului spectru de frecvențe disponibile pe perechea de fire metalice răsucite;
- (d) „acces partajat la bucla locală” înseamnă furnizarea către beneficiar a accesului la bucla locală sau la sub-bucla locală a operatorului notificat, acces care autorizează utilizarea frecvențelor nevocale din spectrul de frecvențe disponibile pe perechea de fire metalice răsucite; bucla locală continuă să fie utilizată de operatorul notificat în vederea furnizării de servicii de telefonie către public.

A. Condiții pentru accesul dezintegrat la bucla locală

1. Elemente de rețea la care se oferă acces, care includ în special următoarele elemente:
  - (a) accesul la bucle locale;
  - (b) accesul la frecvențe nevocale din cadrul spectrului de frecvențe dintr-o buclă locală, în cazul accesului partajat la bucla locală;
2. Informații privind amplasarea punctelor de acces fizice¹, disponibilitatea buclilor locale în anumite părți ale rețelei de acces;
3. Condiții tehnice privind accesul la bucla locală și utilizarea acesteia, inclusiv caracteristici tehnice ale perechii de fire metalice răsucite din bucla locală;
4. Proceduri de plasare a comenzilor și de aprovizionare, restricții de utilizare.

B. Servicii de colocare

1. Informații privind amplasamentele relevante ale operatorului notificat¹⁸.
2. Opțiuni de colocare de la amplasamentele menționate la pct. 1 (inclusiv colocare fizică și, dacă este cazul, colocare la distanță și colocare virtuală).
3. Caracteristici ale echipamentelor: restricții, dacă există, privind echipamentele care pot fi colocate.
4. Probleme de siguranță: măsuri luate de operatorii notificați în vederea asigurării siguranței amplasamentelor lor.
5. Condiții de acces pentru personalul operatorilor concurenți.
6. Standarde de siguranță.
7. Reguli de alocare a spațiului în cazul în care spațiul de colocare este limitat.
8. Condiții în care beneficiarii pot inspecta amplasamentele în care se poate realiza o colocare fizică sau amplasamentele în care colocarea a fost refuzată din cauza unei capacități insuficiente.

C. Sisteme informaționale

Condițiile de acces la sistemele de asistență operațională, la sistemele informaționale sau la bazele de date pentru pregătirea comenzilor, aprovizionare, plasarea comenzilor, întreținere și solicitări de reparații și facturare ale operatorului notificat.

D. Condiții de furnizare

---

¹ Pentru a evita eventualele probleme de siguranță publică, difuzarea acestor informații poate fi limitată numai la părțile interesate.

1. Termenul de execuție pentru cererile de furnizare de servicii și infrastructură; acordurile privind nivelul serviciilor, soluționarea problemelor, procedurile de revenire la serviciul normal și calitatea parametrilor serviciului.
2. Termeni contractuali standard, inclusiv, dacă este necesar, compensații prevăzute în caz de nerespectare a termenelor de execuție.
3. Prețuri sau formule de stabilire a prețurilor pentru fiecare serviciu, funcție și infrastructură menționate anterior.